

**Institucijski projekti Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2021.-2026.**

Naziv projekta
Socijalni nauk Crkve u promociji solidarnog humanizma
Strateško područje; naslov teme¹
SP: Kršćanski humanizam pred suvremenim antropološkim, etičkim, socijalnim i simboličkim izazovima NT (7): Vrijednosni aspekti religijskog i društvenog života: Hrvatska i Europa NT (8): Socijalni nauk Crkve u promociji općega dobra i solidarnog humanizma
Voditelj projekta
Izv. prof. dr. sc. Silvija Migles
Suradnici
Prof. dr. sc. Stjepan Baloban Prof. dr. sc. Jerko Valković Doc. dr. sc. Dubravka Petrović Štefanac, vanjska suradnica KBF-a i tajnica Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK Mr. sc. Igor Jakobfi, asistent, KBF u Đakovu, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Trajanje projekta
2021.-2026.
Ukupan iznos troškova projekta Izvor financiranja (SuZg, KBF, NDS, HBK, Provincija...)
Izvori financiranja: <ul style="list-style-type: none">- Potpore znanstvenim istraživanjima iz sredstava Sveučilišta u Zagrebu- Potpore znanstvenim istraživanjima iz vlastitih sredstava KBF-a Sveučilišta u Zagrebu- Drugi izvori
Sažetak (metodologija istraživanja; ciljevi; očekivani rezultati)

¹ Vidi *Strateški program znanstvenih istraživanja 2021. – 2026.*, 5. poglavlje, str. 49-92.

Ciljevi i sadržaj

Katolička Crkva vidi u socijalnom nauku Crkve put komunikacije kršćanskog humanizma. Preko postkoncilskog socijalnog nauka i teološke socijalne etike osobit naglasak stavlja se na solidarni humanizam. U središtu je dostojanstvo čovjeka u javnom i u privatnom životu na temelju autentične humanosti koja proizlazi iz kršćanskog humanizma koji se na osobit način ostvaruje u solidarnom humanizmu, što je vidljivo u dokumentu Kongregacije za katolički odgoj „Odgajati za solidarni humanizam“ (2017.).

Prema *Uvodu* pape Franje u Apostolsku konstituciju o crkvenim sveučilištima i fakultetima *Veritatis gaudium* (2017.), bogata baština postkoncilske socijalne misli pospješuje prostore za interdisciplinarnu suradnju crkvenih studija s drugim znanstvenim disciplinama. To se na osobit način očituje u istraživanju sustava vrednota koji se kontinuirano mijenja i kao takav predstavlja velik izazov kršćanskom humanizmu. Naime, sustav vrednota je u novije vrijeme pod snažnim utjecajem svjetovnih humanizama kojih iz svojih središta sve više gube čovjeka kao takvoga, a u prvi plan dolaze znanstveno-tehnički, društveno-povijesni i drugi interesni projekti. Takva nova situacija predstavlja veliki izazov za kršćanski humanizam s čovjekom oslonjenim na Boga i sa sustavom vrednota koji se naglo mijenja. Stoga je iznimno važno istraživati različite aspekte religijskog i društvenog života, i to pod interdisciplinarnim vidom.

Unutar institucijskog projekta *Socijalni nauk Crkve u promociji solidarnog humanizma* naglasak se stavlja na opće dobro, solidarnost, supsidijarnost, migracije i općenito na demokratske procese koje oblikuju i članovi Crkve. Cilj je obraditi pojedinačna aktualna – religijska i društvena – pitanja pod vrijednosnim vidom.

Na osobit način obrađuje se tematika općega dobra koja se učestalo upotrebljava u crkveno-teološkom govoru u Hrvatskoj, a jedva da se koristi u društvenom govoru. Tu se upotrebljavaju pojmovi kao što je javno dobro, društveno dobro, opći interes, nacionalni interes, blagostanje, ono što je najbolje za društvo. Stoga se u Hrvatskoj pojavljuje problem razumijevanja crkveno-teološkog govora o općem dobru i među samim vjernicima koji su i članovi društva. Proučavanje općega dobra obuhvaća tri područja: analizu pojma općega dobra u suvremenom hrvatskom društvu pod različitim vidovima; aktualizaciju općeg dobra pod vidom solidarnog humanizma; istraživanje doprinosa dvojice uglednih katoličkih intelektualaca i poznavatelja katoličke socijalne misli – Jurja Ščetinca i Milana Ivšića – povezivanju vjere i javnoga života pod gospodarskim vidom.

Metodologija istraživanja

Sudjelovanje u empirijskim istraživanjima i tumačenje dobivenih rezultata na temelju deskriptivno-analitičko-kritičkog pristupa istraživačkoj temi, organiziranje simpozija pod interdisciplinarnim vidom, pisanje i objavljivanje znanstvenih radova (pojedinačno i skupno) u zbornicima i znanstvenim časopisima, okrugli stolovi, interdisciplinarni susreti o mogućnostima primjene socijalnog nauka u Crkvi i hrvatskom društvu, te nastupi u medijima.

Očekivani rezultati

- Temeljitiše poznavanje i mogućnost primjene općega dobra i solidarnog humanizma u crkvenom i društvenom životu. Riječ je o široj tematici odnosa Crkve i društva u Hrvatskoj i brojnih implikacija koje taj odnos ima na vjerski život. Zahtjevi općega dobra oslabljeni su emotivističkom kulturom i trendovima vidljivima u naklonjenosti pravima i zaboravu dužnosti, manipulativnim društvenim odnosima i potrošačkom mentalitetu. Kako je opće dobro duboko ukorijenjeno u kršćanski humanizam, to jest u kršćansko razumijevanje ljudske osobe, doprinos razumijevanju općega dobra je hitna zadaća koju valja osvjetliti unutar strateške teme „Kršćanski humanizam pred suvremenim antropološkim, etičkim, socijalnim i simboličkim izazovima“. Jednako tako, sadržajima i aktivnostima kojima će se tragati za primjerom i oživotvorenjem općega dobra u hrvatskom društvu, pridonijet će se i vidljivosti doprinosa koji Fakultet daje crkvenom i društvenom životu u Hrvatskoj.
- Temeljitiše poznavanje religijske, crkvene i društvene situacije u Republici Hrvatskoj i u Europi, kako u znanstvenim krugovima i javnom životu tako i u teološko-crkvenim krugovima. Time se pokazuje da KBF Sveučilišta u Zagrebu daje svoj specifičan doprinos odnosima Crkve i društva. Preko „Europskog istraživanja vrednota“, čiji je od 1999. godine nositelj za Republiku Hrvatsku Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, pokazuje se da je KBF imao i ima važnu ulogu u znanstvenim krugovima, a preko njega Hrvatska je aktivno povezana s iznimno važnom tematikom vrednota u Europi i svijetu.

Ključne riječi

Promocija solidarnog humanizma, socijalni nauk Crkve, teološka socijalna etika, oživotvorenje općega dobra u Hrvatskoj, vrijednosni sustav, interdisciplinarna suradnja

Ostvareni rezultati

Objavljeno je više znanstvenih radova u *Bogoslovskoj smotri* i u knjizi *Promjene vrijednosnog sustava u demokratskoj Hrvatskoj* (KBF – KS, Zagreb, 2023.).

U suorganizaciji s Centrom za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK organiziran je i održan interdisciplinarni znanstveni simpozij *Opće dobro u crkvenom i društvenom životu u Hrvatskoj* (Zagreb, 26. i 27. listopada 2022.).

U pripremi je zbornik radova s održanog simpozija s naslovom *Opće dobro u crkvenom i društvenom životu u Hrvatskoj*.